Lietas Nr. /lietas numurs/
Lietas arhīva Nr. /lietas arhīva numurs/

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014.gada 23.jūlijā

Rīgas rajona tiesa

tiesnese Elita Stivriņa,

rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2014.gada 19.maijā prasītāja – /pers. A/ cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu pušu nepilngadīga dēla /pers. C/, dzimuša 2007.gada 10.jūlijā, uzturam.

Pieteikumā norāda, ka prasītāja audzina bērnu viena pati. Lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam100,00 euro apmērā ik mēnesi.

[2] 2014.gada 1.jūlijā tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kuros norāda, ka prasību atzīst daļēji - 80,00 euro apmērā. Norāda, ka atbildētāja apgādībā vēl ir dēls /pers. D/, personas kods /personas kods/. Atbildētājs var maksāt dēla /pers. C/ uzturam 80,00 euro ik mēnesi, jo atbildētāja vidēja darba alga mēnesī ir 630,00 euro, un viņam vajag uzturēt otru bērnu un sievu, kura pašlaik nevar strādāt, jo atbildētāja dēlam vēl nav 1 gads un 6 mēneši. No augstākminētās algas atbildētājam ir jāmaksā par dzīvokli, komunālajiem pakalpojumiem, ēdienu.

[3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250^{25}.panta pirmo daļu, *ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.*

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē, līdz ar to 2014.gada 3.jūlijā pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma noraksts pusēm būs pieejams tiesas kancelejā 2014.gada 23.jūlijā.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Ar prasības pieteikumam pievienoto dzimšanas apliecības kopiju apstiprinās, ka /pers. C/, dzimuša 2007.gada 10.jūlijā, vecāki ir /pers. B/ un /pers. A/.

[5] Prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ uzturam 100,00 euro apmērā.

Civillikuma 178.pants nosaka - *ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo*. Lietā nav strīda par to, ka bērna aprūpi un uzraudzību īsteno māte - prasītāja lietā.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns varēs pats sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu nebeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem*.

No minētām tiesību normām izriet, ka vecākiem ir pienākums sniegt uztura līdzekļus saviem bērniem. Līdz ar to tiesai ir pamats piedzīt uzturlīdzekļus no bērnu tēva, ja viņš tos nesniedz labprātīgi vai sniedz nepietiekamā apmērā. Lai novērtētu, cik lieli uzturlīdzekļi ir piedzenami, tiesai ir jāizvērtē abu pušu mantiskais stāvoklis un spējas, kā arī bērna uzturēšanai nepieciešamo līdzekļu apmērs.

Novērtējot pušu mantas stāvokli tiesa ņem vērā pušu paskaidrojumus un rakstveida pierādījumus. Par atbildētāja mantas

stāvokli lietā ir noskaidrots sekojošais.

No lietas materiāliem pievienotās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2014.gada 26.jūnija izziņas Nr.14/1451165 izriet, ka atbildētāja ienākumi laika periodā no 2013.gada jūnija līdz 2014.gada maijam ir sastādījuši 9721,46 euro apmērā, kas kopā vidēji mēnesī sastāda 810,12 euro. No minētās izziņas izriet, ka prasītāja ar 2013.gada 25.aprīli nodibinājis darba tiesiskās attiecības ar SIA "/Nosaukums/".

Saskaņā ar tiesai pieejamo Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas un Ceļu satiksmes drošības direkcijas informāciju atbildētāja īpašumā nav nekustamo īpašumu un transporta līdzekļu.

No atbildētāja paskaidrojumiem pievienotā 2014.gada 1.jūnija Vienošanās pie Darba līguma Nr.13/2013 redzams, ka atbildētājam ir nodibinātas darba tiesiskas attiecības ar SIA "/Nosaukums/", ar pamatalgu 570,00 euro + 70,00 euro mēnesī.

Bērna uzturēšana gulstas uz abiem vecākiem, tātad arī prasītājai samērā ar savu mantas stāvokli ir jāpiedalās bērna uzturēšanā.

No lietas materiāliem pievienotās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2014.gada 26.jūnija izziņas Nr.14/1451156 izriet, ka prasītājas ienākumi laika periodā no 2013.gada jūnija līdz 2014.gada maijam ir sastādījuši 8026,17 euro apmērā, kas kopā vidēji mēnesī sastāda 668,76 euro. No minētās izziņas izriet, ka prasītāja ar 2011.gada 7.martu nodibinājusi darba tiesiskās attiecības ar SIA "/Nosaukums/".

Saskaņā ar tiesai pieejamo Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas informāciju prasītājas īpašumā nav reģistrēts nekustamais īpašums.

Saskaņā ar tiesai pieejamo Ceļu satiksmes drošības direkcijas informāciju prasītājas īpašumā ir 2000.gada izlaiduma automašīna /TL marka/ A6.

[6] Nosakot uzturnaudas apmēru, tiesa ņem vērā Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka *tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras*, kā arī šā likuma 10.panta pirmo daļu, kurā noteikts, ka *bērnam ir tiesības uz tādiem apstākļiem, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.*

Ņemot vērā noskaidroto pušu materiālo stāvokli, tiesa atzīst, ka prasītājas un atbildētāja mantiskais stāvoklis ir līdzvērtīgs, savukārt prasītājas norādīto bērna uzturēšanai nepieciešamo līdzekļu apmēru 100,00 euro bērnam tiesa vērtē kā ticamu, lai nodrošinātu bērniem vēlamās vajadzības, taču vienlaikus tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu uzturlīdzekļu apmērs samērojams ar vecāku mantisko stāvokli, nevis visām vēlamajām bērna vajadzībām, tāpēc tiesai, nosakot uzturlīdzekļu apmēru, jāņem vērā arī atbildētāja iespējas maksāt uzturlīdzekļus.

Atbildētājs savos paskaidrojumos norāda, ka atbildētāja apgādībā ir vēl viens dēls /pers. D/, dzimis 2014.gada 3.maijā, ko apstiprina dzimšanas apliecības kopija, no kuras redzams, ka /pers. D/, dzimuša 2014.gada 3.maijā, vecāki ir /pers. B/ un /pers. G/. Turpat no atbildētāja paskaidrojumiem pievienotajiem maksājuma uzdevumiem redzams, ka atbildētājs regulāri maksā uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ uzturam. Tiesa ņem vērā, ka bērna uzturēšana ir abu vecāku pienākums un lietā nav gūti pierādījumi, ka atbildētājs spēj nodrošināt sev lielākus ienākumus, lai varētu samaksāt uzturlīdzekļus prasītājas norādītajā 100,00 euro apmērā.

Civillikuma 179.panta piektā daļa nosaka, ka *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.*

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 nosaka, ka *katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.*

Savukārt, Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 2.punkts nosaka, ka *minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 euro.*

Ievērojot teikto, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji piedzenot uzturlīdzekļus 96,00 euro apmērā /pers. C/ uzturam, jo atbildētājam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa un spējām ir pienākums sniegt uzturlīdzekļus nepilngadīgo bērnu uzturam atbilstoši 2013.gada 15.janvara Ministru kabineta noteikumos Nr.37 noteiktos minimālos uzturlīdzekļus.

Prasība daļā par uzturlīdzekļu piedziņu 4,00 euro apmērā /pers. C/ uzturam ir noraidāma.

[7] Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka, ka *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.* Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts paredz, ka prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvojami no tiesas izdevumu samaksas. Līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva 172,80 euro apmērā.

Lietas izskatīšanas laikā ir radušies un nav apmaksāti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,97 euro apmērā, kas piedzenami no atbildētāja.

[8] Civilprocesa likuma 204.[1] pants nosaka, ka,*taisot spriedumu par naudas summu un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas*.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42.panta pirmo daļu., 96., 97., 193., 204.[1], 250[25]. un 250[27].pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, **par labu /pers. A/,** personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīga dēla /pers. C/, dzimuša 2007.gada 10.jūlijā, personas kods /personas kods/, uzturam **96 euro** apmērā mēnesī, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai, sākot no 2014.gada 19.maiju līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Noraidīt prasību daļā par uzturlīdzekļu piedziņu 4,00 euro apmērā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, **par labu valstij** valsts nodevu **172,80 euro,** samaksu veicot sekojošā kontā:

Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas nr. 90000050138, konta Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: šeit ierakstāmi dati lietas identificēšanai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, **par labu valstij** ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **6,97 euro**, samaksu veicot sekojošā kontā:

Saņēmējs: Tiesu administrācija, konts LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja vārds un uzvārds).

Sprieduma labprātīgai izpildei daļā par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu noteikt termiņu - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu – valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumus apliecinošus dokumentus iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese